

СХВАЛЕНО

Рішенням педагогічної ради
Протокол № 1 від 31.08.2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор Ніна МОШКУТЕЛО

Освітня програма
для адаптаційного циклу базової середньої освіти
5-6 класи
Красенівського навчально-виховного комплексу
«Дошкільний навчальний заклад-
загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів імені Івана Максимовича
Піддубного»
Чорнобаївської селищної ради Черкаської області
на 2023/2024 навчальний рік

НАДАНО ЧИННОСТІ ТА ВВЕДЕНО В ДІЮ З 01.09.2023 РОКУ

Наказ від 01.09.2023 № 30-о

1. Вступна частина	3
2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою.....	3
3. Загальний обсяг навчального навантаження (в годинах) і його розподіл за освітніми галузями, циклами та роками навчання	4
4. Навчальний план з визначеним переліком предметів та інтегрованих курсів та закріпленням за цими предметами / інтегрованими курсами тижневим навчальним навантаженням для кожного року навчання	6
5. Перелік модельних навчальних програм та навчальних програм згідно з переліком предметів та інтегрованих курсів, визначеним навчальним планом.....	8
6. Опис форм організації освітнього процесу	10
6. Опис інструментарію оцінювання	10

I. Вступна частина

Освітня програма для адапційного циклу базової середньої освіти (5-6) класи розроблена на основі типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН № 235 від 19.02.2021.

Освітня програма для 5-6 класів складена для закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою. Освітня програма розроблена на основі Державного стандарту базової середньої освіти (далі – Державний стандарт), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898.

Освітня програма окреслює обов'язкові та рекомендовані підходи до розроблення та використання в освітній діяльності освітніх програм на адапційному циклі базової середньої освіти.

Освітня програма визначає: вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою базової середньої освіти; загальний обсяг навчального навантаження на адапційному циклі (в годинах), його розподіл між освітніми галузями.

Освітня програма включає: навчальний план; перелік модельних навчальних програм; рекомендовані форми організації освітнього процесу; опис інструментарію оцінювання.

Відповідно до Закону України «Про освіту» метою освітньої програми є :

всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Досягнення цієї мети забезпечується через формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня

повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено

відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з [додатком 2](#) до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

3. Загальний обсяг навчального навантаження (в годинах) і його розподіл за освітніми галузями

Загальний обсяг навчального навантаження в освітній програмі відповідає загальному обсягу навчального навантаження, визначеному в Державному стандарті базової середньої освіти (Додаток 23) та Типовій освітній програмі для 5-9 класів (Додаток 1).

Загальний обсяг річного навчального навантаження для кожної галузі в освітній програмі закладу освіти встановлено в межах вказаного в Державному стандарті та Типовій освітній програмі діапазону мінімального та максимального показників.

Загальний обсяг фактичного річного навчального навантаження для 5-6 класів згідно з типовим планом наведено в Таблиці 1.

Таблиця 1

Освітні галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин (рекомендовано)	
		5кл.	6кл.

Мовно-літературна	На тиждень	11	11
	На рік	385	385
Математична	На тиждень	5	5
	На рік	175	175
Природнича	На тиждень	2	4
	На рік	70	140
Соціальна і здоров'язбережувальна	На тиждень	1,5	1,5
	На рік	52,5	52,5
Громадянська та історична	На тиждень	1	2
	На рік	35	70
Технологічна	На тиждень	2	2
	На рік	70	70
Інформатична	На тиждень	1,5	1,5
	На рік	52,5	52,5
Мистецька	На тиждень	2	2
	На рік	70	70
Фізична культура	На тиждень	3	3
	На рік	105	105
Усього	На тиждень	29	32
	На рік	1015	1120
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять **	На тиждень	2	2
	На рік	70	70
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	31	34
	На рік	1085	1190
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня	На тиждень	28	31
	На рік	980	1085

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

** Додаткові години використані на вибіркової освітній компонент, зокрема другу іноземну мову. Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не перевищує загальної кількості годин, визначених цим навчальним планом.

4. Навчальний план з визначеним переліком предметів та інтегрованих курсів та закріпленням за цими предметами / інтегрованими курсами тижневим навчальним навантаженням для кожного року навчання

Навчальний план (Таблиця 2) розроблено спираючись на відповідний для закладу загальної середньої освіти з навчанням українською мовою Типовий навчальний план (Додаток 3 до Типової освітньої програми).

У навчальному плані зазначено перелік навчальних предметів та/або інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі.

Кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі, відповідно до пункту 26 Державного стандарту, визначено в межах заданого діапазону «мінімального» та «максимального» навчального навантаження. Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані не повинна перевищувати загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів. Розподіл годин між освітніми галузями в навчальному плані визначено із загальним обсягом навчального навантаження, визначеним в освітній програмі закладу на рівні адаптаційного циклу та року навчання.

Кількість навчальних годин на вивчення інтегрованих курсів визначено з урахуванням навчального навантаження на відповідні навчальні предмети в типовому навчальному плані.

Таблиця 2

Школа II ступеня (5-6 класи)

2023– 2024 навчальний рік

(на основі Додатка 3 до Типової освітньої програми, затвердженої наказом МОН України від 19.02.2021 № 235)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	
		5кл.	6 клас
		10учнів	8 учнів
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	2	2
	Зарубіжна література	1,5	1,5
	Англійська мова	3,5	3,5
Математична	Математика	5	5
Природнича	Інтегрований курс « Пізнаємо природу»	2	2
	Географія	-	2
Соціальна і здоров'язберезувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
	Культура добросусідства	0,5	0,5
Громадянська та історична	Вступ до історія України та громадянської освіти	1	
	Історія України. Всесвітня історія.	-	2
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5
Технологічна	Технології	2	2
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	2	2
Фізична культура	Фізична культура	3	3
РАЗОМ		26+3	29+3
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		26	31
ВСЬОГО		29	32

5. Перелік модельних навчальних програм та навчальних програм згідно з переліком предметів та інтегрованих курсів, визначених навчальним планом

1. Модельна навчальна програма "Українська мова. 5-6 класи" для закладів загальної середньої освіти (автори : Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавренчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.)
2. Модельна навчальна програма "Українська література. 5-6 класи" для закладів загальної середньої освіти (автори : Архипова В. П., Січкара С. І., Шило С. Б.)

3. Модельна навчальна програма "Зарубіжна література. 5-6 класи" для закладів загальної середньої освіти (автори Ніколенко О. М., Ісаєва О. О., Клименко Ж. В., Мацевко-Бекерська Л. В., Юлдашева Л. П., Рудніцька Н. П., Туряниця В. Г., Тіхоненко С. О., Вітко М. І., Джангобекова Т. А.)
4. Модельна навчальна програма " Іноземна мова. 5-9 класи" для закладів загальної середньої освіти (Редько В. Г., Шаленко О.П., Сотникова С.І., Коваленко О.Я., Коропецька І.Б., Якоб О.М., Самойлюкевич І.В., Добра О. М., Кіор Т. М.)
5. Модельна навчальна програма "Математика. 5-6 класи" для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О.С.)
6. Модельна навчальна програма "Вступ до історії України та громадянської освіти 5 клас" для закладів середньої освіти.(автори Бурлака О.В.,Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В.,Піскарьова І.О.,Щупак І.Я.)
7. Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти(авт. Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.)
8. Модельна навчальна програма " Фізична культура 5-6 класи для закладів загальної середньої освіти. (автори: Педан О.С., Коломієць Г.А., Боляк А.А., Ребрина А.А., Дерев'янку В.В. , Стеценко В Г. , Остапенко О.І. та ін.)
9. Модельна навчальна програма "Мистецтво. 5-6 класи" (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори Масол Л.М., Просіна О.В.)
- 10.Модельна навчальна програма «Інформатика. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Козак Л. З., Ворожбит А. В.)

11. Модельна навчальна програма "Технології" 5-класи для закладів загальної середньої освіти (автори Кільдеров Д.Е.,Мачача Т.С.,Юрженко В.В.,Луп'як Д.М.)
- 12.Модельна навчальна програма “Здоров’я, безпека та добробут. 5–6 класи (інтегрований курс)” для закладів загальної середньої освіти (автори: Шиян О. І., Дяків В. Г., Волощенко О. В., Гриньова М. В., Козак О. П., Овчарук О. В., Седоченко А. Б., Сорока І. З., Страшко С. В.).
- 13.Модельна навчальна програма «Інформатика. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й.Я.,ЛисенкоТ.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.) (для 6 класу).
- 14.Модельна навчальна програма «Географія 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В. ,)
- 15.Модельна навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 6клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Піскарьова І.О., Бурлака О.В., Щупак І.Я., ,)

На основі модельної та затвердженої педагогічною радою навчальної програми предмета (інтегрованого курсу) вчитель складає календарно тематичне планування з урахуванням навчальних можливостей учнів класу. Календарно-тематичне та поурочне планування здійснюється вчителем у довільній формі, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел тощо. Формат, обсяг, структура, зміст та оформлення календарно тематичних планів та поурочних планів-конспектів є індивідуальною справою вчителя. Встановлення універсальних стандартів таких документів у межах закладу загальної середньої освіти є неприпустимим.

Автономія вчителя має бути забезпечена академічною свободою, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну діяльність, вільним вибором форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі, розробленням та впровадженням авторських навчальних програм, проєктів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання. Під час розроблення календарно-тематичного та системи поурочного планування вчитель має самостійно вибудовувати послідовність формування очікуваних результатів навчання, враховуючи при цьому послідовність розгортання

змісту в навчальній програмі. Учитель може переносити теми уроків, відповідно до того, як учні засвоїли навчальний матеріал, визначати кількість годин на вивчення окремих тем.

Адміністрація закладу освіти або працівники методичних служб можуть лише надавати методичну допомогу вчителю з метою покращення освітнього процесу, а не контролювати його.

6.Опис форм організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб. У рамках академічної свободи форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою. Вибір форм залежить від наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм здобуття освіти. Окрім цього, на вибір тих чи тих форм організації освітнього процесу впливатимуть види діяльності, визначені в тих модельних програмах, які обирає заклад освіти.

У 2023/2024 н.р. заклад переходить на очну форму навчання. В разі переходу на дистанційне навчання вчителі та здобувачі освіти користуватимуться такими платформами: Classroom, ZOOM, Viber.

Основними формами організації освітнього процесу вважати різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок. Також формами організації освітнього процесу можуть бути віртуальні подорожі та відеоуроки,

7.Опис інструментарію оцінювання.

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану.

Оцінювання результатів навчання учнів має бути зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових

результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти 5-6 класів здійснюється відповідно до **Методичних рекомендацій**, затверджених наказом МОН України від 01.04.2022 № 289

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є: формувальне, поточне (не поурочне) та підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання та державна підсумкова атестація.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у **Свідоцтві досягнень**, що видається учневі щороку.

Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюють відповідно до вимог модельних навчальних програм із застосуванням таких основних форм та способів:

усної (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);

письмової, у тому числі графічної (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо);

цифрової (зокрема шляхом тестування в електронному форматі);

практичної (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, виготовлення виробів,).

У рамках академічної свободи педагогічні працівники закладу освіти здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

Для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти, за рішенням педагогічної ради (**протокол № 1 від 31.08.2023 року**) заклад освіти визначив вересень-жовтень як адаптаційний період у 5 класі впродовж якого не здійснюється поточне та/або тематичне оцінювання учнів, в листопаді - грудні оцінювання здійснювати за **рівневою шкалою**, а його результати позначати словами або відповідними літерами: «початковий» – «П», «середній» – «С», «достатній» – «Д», «високий» – «В» та супроводжувати вербальною характеристикою з орієнтацією на досягнення учня/учениці (а не на помилки або невдачі), в II семестрі – за бальною шкалою. В 6 класі протягом року – за бальною шкалою.

